

Sygn akt: I C 680/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kościerzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący :SSR Magdalena Lemańczyk-Lis

Protokolant :st. sekr. sądowy Julita Formela

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2016 r. w Kościerzynie na rozprawie

sprawy z powództwa P. K. (1)

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I.Zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki P. K. (1) kwotę 15.000zł (piętnaście tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13.06.2015r. do dnia zapłaty.

II.Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

III.Zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki P. K. (1) kwotę 1233,40zł tytułem zwrotu skompensowanych kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 680/15

UZASADNIENIE

Powódka P. K. (1) w pozwie z dnia 26.06.2015r. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) SA w W. kwoty 25.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13.06.2015r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia. Nadto wniosła również o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 6.11.2001r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego na skutek odniesionych obrażeń zmarł brat powódki A. K. (1). Sprawca wypadku był ubezpieczony w towarzystwie pozwanego ubezpieczyciela. Powódka była silnie związana z bratem, który był jej jedynym rodzeństwem, stanowił dla niej autorytet, dbał o nią , pomagał w lekcjach, opiekował się nią , spędzał razem z nią czas. Jego niespodziewana śmierć była silnym przeżyciem dla powódki, która mimo upływu czasu nadal cierpi z powodu jego utraty. Zadośćuczynienie pieniężne w żądanej pozewm wysokości winno, choć w części zrekompensować powódce krzywdę i ból spowodowany utratą najbliższej osoby. W tym stanie rzeczy powództwo o zadośćuczynienie jest zasadne.

(k-3-6- pozew)

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) SA w W. wniosł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazano, że pozwany prowadził w związku ze zdarzeniem postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego wypłacił powódce 5.000 zł. Wypłacone świadczenie jest adekwatne do doznanej przez nią krzywdy i całkowicie rekompensuje jej cierpienia. Pozwany podkreślił, że w wyniku wypadku doszło do zerwania rodzinnej więzi między

powódką a zmarłym bratem, jednak fakt wystąpienia z żądaniem kompensaty krzywdy dopiero po 13 latach od jego śmierci, rodzi wątpliwości pozwanego. Zdaniem pozwanego, okres żałoby po stracie brata został już zakończony, a poczucie krzywdy u powódki - z uwagi na upływ czasu- w znacznym stopniu zatarło się. Mając więc na uwadze powyższe, zdaniem pozwanego, żądanie powódki winno zostać oddalone.

(k-29-30- odpowiedź na pozew)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 6 listopada 2001r. w miejscowości K. doszło do wypadku drogowego. Kierujący samochodem marki M. (...), naruszając zasady ruchu drogowego, będąc w stanie nietrzeźwości, doprowadził do zdarzenia z pojazdem osobowym marki V. (...), który prowadził A. K. (1). W wyniku zdarzenia A. K. (1) poniósł śmierć. Sprawca wypadku został prawomocnie skazany.

(okoliczności bezsporne, a nadto dowód:

k- 14- kopia wyroku)

A. K. (1) w chwili wypadku miał 20 lat. Mieszkał razem z rodzicami i młodszą 15-letnią siostrą P.. Rodzina A. K. (1) była ze sobą bardzo zżyta, wspólnie dzieliła radości i troski, spędzała wspólnie czas. A. K. (1) razem z siostrą i rodzicami tworzył zgraną i silnie emocjonalnie związaną rodzinę. Opiekował się młodszą siostrą i pomagał jej w nauce. P. K. (1) znała jego przyjaciół i jego dziewczynę. Często spędzała z bratem wolny czas, jeżdżąc na wycieczki, chodząc do lasu, oglądając wspólnie filmy. To brat nauczył ją jeździć na rowerze, uczył rozróżniania narzędzi, gdy obserwowała go majsterkującego przy samochodzie. Rodzeństwo dzieliło wspólny pokój i wieczorami kładąc się do snu rozmawiało ze sobą, dzieliło się swoimi troskami, spostrzeżeniami, planami. Gdy A. K. (1) odbywał służbę wojskową (do stycznia 2001r.) korespondował z rodziną i utrzymywał częsty kontakt telefoniczny z siostrą.

O wypadku brata P. K. (1) dowiedziała się telefonicznie od jego kolegi. Natychmiast powiadomiła matkę G. K., która w tym czasie przebywała w pracy. Gdy na miejscu wypadku okazało się, że A. K. (1) nie żyje, zarówno P. K. (2), jak również rodzice G. i A. K. (2), przeżyli szok, wydawało im się to niemożliwe. Niespodziewana i nagła śmierć A. K. (1) zburzyła spokój całej rodziny. P. K. (1) nie mogła spać, ciągle płakała, nie była w stanie chodzić do szkoły. Gdy po miesiącu od wypadku wróciła do szkoły, nie była w stanie skupić się na nauce, ciągle wspominała brata, brakowało jej wspólnie spędzanych chwil.

Mimo upływu czasu, P. K. (1) nigdy nie pogodziła się z utratą brata. Nadal pamięta o bracie. Jego brak jest dla niej szczególnie dotkliwy w ważnych momentach jej życia (ślub, chrzciny dziecka). P. K. (1) bardzo często odwiedza grób brata, nadal odczuwa żal i smutek po śmierci brata.

(dowód: k- 54v. - zeznania P. K. (1) w charakterze strony

k- 54- zeznania świadka G. K.

k- 53v.- zeznania świadka A. K. (2))

W związku ze śmiercią A. K. (1) będącą skutkiem wypadku komunikacyjnego, pozwany (...) SA w W.- jako ubezpieczyciel osoby odpowiedzialnej za spowodowanie wypadku, przyznał P. K. (1) zadośćuczynienie w kwocie 5.000 zł.

(okoliczności bezsporne)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w postaci zeznań świadków G. K. (k- 54) i A. K. (2) (k-53v.) oraz z zeznań powódki P. K. (1) (k-54v.).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków G. K. i A. K. (2), którzy szczegółowo opisali relacje zmarłego z powódką, jej cierpienia w związku ze śmiercią brata, wpływ wypadku na całą rodzinę zmarłego i życie powódki. Ich zeznania były spójne i wzajemnie uzupełniały się z wiarygodnymi zeznaniami powódki P. K. (1), która opisała sytuację rodzinną przed wypadkiem z dnia 6.11.2001r. i po wypadku, wzajemne relacje powódki z bratem A. K. (1), ból i cierpienie po jego śmierci, emocje związane z jego stratą, podtrzymywanie pamięci o nim i codzienne życie przed jego śmiercią i po jego śmierci. W ocenie Sądu, złożone przez powódkę zeznania są przekonujące, obrazują ból i cierpienie, jakiego powódka doznała po śmierci brata.

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny stwierdzić należy, iż kwestia sporna między stroną powodową i pozwaną sprowadza się do odmiennej oceny, czy zachodzą przesłanki do zasądzenia -wobec doznanej przez powódkę wskutek śmierci A. K. (1) krzywdy - zadośćuczynienia na jej rzecz, a w konsekwencji czy jest ona uprawniona do żądania spełnienia świadczenia przez pozwanego ubezpieczyciela.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady zasługuje na uwzględnienie w całości, zaś co do wysokości- w części.

W myśl przepisu art. 822 §1 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (art. 822 §4 kc).

Powyzsza regulacja wskazuje, iż wyrządzenie szkody skutkuje powstaniem więzi materialnoprawnej między poszkodowanym a ubezpieczycielem posiadacza pojazdu. Powstanie szkody powoduje zarówno po stronie ubezpieczyciela jak i ubezpieczającego odpowiedzialność o charakterze akcesoryjnym, gdzie ubezpieczyciel i posiadacz pojazdu nie odpowiadają wprawdzie solidarnie, ale zapłata przez jednego z nich zwalnia pozostałego. Stąd jest to tzw. odpowiedzialność in solidum, która istnieje od chwili ustalenia obowiązku naprawienia szkody osobie poszkodowanej.

Zakres odpowiedzialności ubezpieczającego jest przy tym tożsamy z zakresem odpowiedzialności ubezpieczonego i znajdują wobec niego zastosowanie przepisy prawa cywilnego dotyczące odpowiedzialności posiadacza pojazdu i wymagalności roszczeń wobec niego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3.05.1972r. I CR 57/72).

Stosownie do treści przepisu art. 446 §4 kc sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Na podstawie powyższego przepisu uprawnionymi do żądania kompensaty są najbliżsi członkowie rodziny zmarłego. Wskazany krąg podmiotów- zdaniem Sądu, należy definiować m.in. za pomocą kryterium relacji małżeńskich i pokrewieństwa. Obejmuje on małżonka i dzieci zmarłego oraz innych krewnych, powinowatych, a także osoby niepowiązane formalnymi stosunkami prawnorodzinnymi (np. konkubent), jeżeli zmarły utrzymywał z nimi stosunki rodzinne, pozostając faktycznie w szczególnej bliskości powodowanej bardzo silną więzią uczuciową (por. wyrok SN z dnia 3 czerwca 2011r., III CSK 279/10, LEX nr 898254). W ocenie Sądu do kręgu uprawnionych należy zatem będzie także siostra zmarłego, jeśli między nią i zmarłym istniała silna i pozytywna więź

Stwierdzić należy, iż zadośćuczynienie ma na celu przede wszystkim złagodzenie cierpień. Obejmuje jednocześnie wszelkie doznane cierpienia, zarówno fizyczne jak i psychiczne. Ma ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą doznaną przez członka rodziny zmarłego krzywdę, przyznawaną jednorazowo. Jednocześnie trzeba zaakcentować, iż zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość majątkową, choć nie może ona być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, czyli winna być utrzymana w rozsądnych granicach. Kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Na rozmiar krzywdy podlegającej kompensacie na

podstawie art. 446 § 4 k.c. mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem jego odejścia (np. nerwicy, depresji), rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy oraz wiek pokrzywdzonego (por. wyrok SA w Lublinie z 18.10.2012 r., I ACa 458/12, LEX nr 1237237). Treść art.446 §4 kc pozostawia przy tym swobodę Sądowi orzekającemu. Przyznanie zadośćuczynienia zależy bowiem od uznania Sądu, który bierze pod uwagę całokształt okoliczności sprawy.

W okolicznościach niniejszej sprawy tragiczna, nagła i niespodziewana śmierć A. K. (1) była dla powódki P. K. (1) bolesną stratą. Stała się przyczyną jej cierpienia, a jej konsekwencją było uczucie osamotnienia, żalu i krzywdy. Ból i poczucie osamotnienia jest dla powódki szczególnie dotkliwy, gdyż powódka była bardzo silnie związana emocjonalnie z bratem, z którym mieszkała i spędzała swój wolny czas, który ją wpierał i której pomagał w nauce. Wstrząs, jakiego doznała powódka w związku ze śmiercią brata, był bardzo silny. Powódka nie mogła uwierzyć, że utraciła jedynego brata, że nie będzie on już częścią jej życia. Mimo upływu czasu, nadal nie może pogodzić się ze śmiercią brata, którego brak odczuwa szczególnie w ważnych momentach swojego życia.

Mając na uwadze powyższe, w szczególności stopień cierpienia powódki, Sąd mierząc wysokość zadośćuczynienia w niniejszej sprawie uznał, że powódka winna otrzymać stosowną rekompensatę pieniężną. Zdaniem Sądu kwota, która zrekompensuje powódce P. K. (1) jej cierpienie, to kwota 20.000 zł. Kwota ta nie jest, zdaniem Sądu, wygórowana i jest utrzymana w rozsądnych granicach. Nie razi niewspółmiernością, pozwala w znacznym stopniu zatrzeć poczucie krzywdy powstałe w związku ze śmiercią jedynego brata. Wskazać przy tym należy, że pozwany wypłacił już powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę 5.000 zł, a zatem powinien wypłacić jeszcze kwotę 15.000 zł.

Wobec powyższych stwierdzeń, a także mając na uwadze, iż obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc), Sąd ocenił, iż zgłoszone w niniejszej sprawie roszczenie o zadośćuczynienie jest co do zasady uzasadnione, zaś co do wysokości- w części. Zachodzą bowiem przesłanki do zasądzenia zadośćuczynienia na rzecz powódki z uwagi na doznaną przez nią krzywdę wywołaną śmiercią syna.

Mając na uwadze powyższe, na mocy art. 446 §4 kc w zw. z art. 822 kc Sąd orzekł, jak w punkcie I sentencji wyroku, zasądając od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki P. K. (1) kwotę 15000 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie, jak w punkcie II sentencji.

W związku z tym, że pozwany pozostawał w zwłoce ze spełnieniem świadczenia (art.476 k.c.), co wiąże się z powstaniem zobowiązania do uiszczenia odsetek ustawowych (art.481 k.c.), strona powodowa domagała się również ich zasądzenia. W zawisłej sprawie orzekając w przedmiocie odsetek, Sąd miał na uwadze, iż jeżeli dłużnik nie spełnia świadczenia lub spełnia je jedynie częściowo i dochodzi do procesu, dla prawidłowego określenia daty początkowej płatności odsetek konieczne jest ustalenie, w jakiej wysokości zasadne było roszczenie w dacie jego zgłoszenia, która to data jest najczęściej datą wymagalności roszczenia co do poszczególnych kwot, w rozumieniu zasad art. 481 § 1 k.c. Powódka domagała się zasądzenia odsetek od dnia 13.06.2015r., tj. od dnia następnego od dnia wydania ostatecznej decyzji w przedmiocie przyznania zadośćuczynienia, kończącej proces likwidacji szkody przez pozwanego. Poczynione przez Sąd ustalenia pozwoliły na stwierdzenie, że roszczenie powódki co do zasady było uzasadnione. Tym samym Sąd zasądził ustawowe odsetki zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 13.06.2015r. do dnia zapłaty.

Jednocześnie przepis art. 108 §1 kpc nakazuje Sądowi rozstrzygać o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Strona przegrywająca sprawę - w myśl zasady odpowiedzialności za wynik postępowania- obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, tj. koszty procesu (art. 98 kpc). (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu zalicza się m.in. poniesione przez stronę

koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu i jeśli strona była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika- jego wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych.

W niniejszej sprawie P. K. (1) poniosła koszt opłaty sądowej od pozwu w wysokości 1.250 zł. Była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika - radcę prawnego, dla którego stawka minimalnego wynagrodzenia w myśl §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, przy wartości przedmiotu sporu powyżej 10000 zł do 50000 zł, wynosi 2.400 zł. Pozwany również był reprezentowany przez fachowego pełnomocnika - radcę prawnego. Każda ze stron uiściła opłatę administracyjną od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Łącznie zatem poniesione przez powódkę koszty postępowania wyniosły 3.667 zł, zaś przez pozwanego - 2.417 zł.

Żądanie powódki było co do zasady uzasadnione, zaś co do wysokości Sąd uwzględnił je w części (w wysokości 15.000 zł, która to kwota stanowi 60% dochodzonego roszczenia). Mając na uwadze powyższe pozwany (który wygrał proces w 40%) winien zwrócić powódce kwotę 2200,20 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Z kolei powódka winna zwrócić pozwanemu kwotę 966,80 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Kompensując zatem powyższe kwoty Sąd w oparciu o art. 108 §1 kpc w zw. z art. 100 kpc orzekł, jak w punkcie II wyroku, zasądając od pozwanego na rzecz kwotę 1.233,40 zł tytułem zwrotu skompensowanych kosztów postępowania.

SSR Magdalena Lemańczyk- Lis

ZARZĄDZENIE

1. odnot. w rep.C i kontrolce uzasadnień
2. odpis doręczyć zgodnie z wnioskiem
3. z wpływem lub za 14 dni

K., 2016-04-12